

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu

BPS.DPS.030.16.2020

Druk nr 922

Warszawa, 18 grudnia 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 19. posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2020 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego

wraz z projektem tej ustawy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił pana senatora Wadima Tyszkiewicza do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem
(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 grudnia 2020 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach
stanu cywilnego**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Wadima Tyszkiewicza do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 463 i 695) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2020 r. poz. 332, 695, 875 i 1517) oraz ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 i 2294 oraz z 2020 r. poz. 695) organ gminy posiada dostęp do rejestru stanu cywilnego wyłącznie w zakresie aktu urodzenia. Dostęp obejmuje dane przewidziane dla odpisu skróconego aktu urodzenia.”;

2) w art. 58a w ust. 2 w pkt 11 w lit. b skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 i 2294)”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

UZASADNIENIE

I. Geneza proponowanej regulacji prawnej

Celem projektowanej ustawy jest uproszczenie procedur administracyjnych związanych z załatwianiem przez obywateli spraw z zakresu: nadania numeru PESEL, obowiązku meldunkowego (zameldowania na pobyt stały lub czasowy), uzyskania dowodu osobistego, w odniesieniu do osób, które nie posiadają nadanego numeru PESEL i urodziły się poza granicami kraju.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, której dotyczy projekt ustawy

W myśl obowiązujących przepisów (art. 104 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego) obywatel polski ma obowiązek dokonać transkrypcji aktu stanu cywilnego, jeżeli żąda dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego lub ubiega się o polski dokument tożsamości (dowód osobisty) lub nadanie numeru PESEL. Powyższa sytuacja najczęściej dotyczy osób będących obywatelami Polski, którzy urodzili się poza granicami kraju. Dla tych obywateli jedynym dokumentem, który potwierdza dane osobowe w załatwianiu spraw administracyjnych, jest polski odpis aktu urodzenia. Transkrybowany akt urodzenia jest zapisany w rejestrze stanu cywilnego, który jest jednym z kilku rejestrów w nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji systemie rejestrów państwowych. Zgodnie z art. 13 b ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia funkcjonowanie systemu rejestrów państwowych stanowiącego rozwiązanie organizacyjno-techniczne wykorzystywane do prowadzenia rejestrów publicznych. W aktualnym stanie prawnym system rejestrów państwowych zawiera sześć rejestrów publicznych tj.:

- 1) rejestr PESEL;
- 2) Rejestr Dowodów Osobistych;
- 3) rejestr stanu cywilnego;
- 4) rejestr danych kontaktowych;
- 5) system odznaczeń państwowych;
- 6) centralny rejestr sprzeciwów.

Wszystkie z wymienionych rejestrów są rejestrami publicznymi i działają w formie systemów teleinformatycznych. Wobec czego wymagane jest, aby spełniały minimalne wymagania dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej. Minimalne wymagania, jakie są oczekiwane wobec rejestrów publicznych, służą zapewnieniu spójności prowadzenia rejestrów publicznych oraz wymiany informacji w postaci elektronicznej z podmiotami publicznymi.

Organ gminy (wójt burmistrz, prezydent miasta) wykonuje zadania przewidziane w przepisach ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Z tego względu posiada dostęp do systemu rejestrów państwowych w zakresie rejestru PESEL oraz Rejestru Dowodów Osobistych. Nie posiada jednak dostępu do rejestru stanu cywilnego. Brak dostępu do danych zawartych w aktach stanu cywilnego znajdujących się w rejestrze stanu cywilnego przez wymieniony powyżej organ powoduje, że w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych wymagane jest dostarczenie tych danych w postaci odpisów aktów stanu cywilnego przez obywateli.

W przypadku obywatela polskiego, który urodził się poza granicami kraju, w celu zameldowania na pobyt stały lub czasowy albo uzyskania dowodu osobistego, niezbędne jest uprzednie nadanie numeru PESEL. Nadanie numeru PESEL jest czynnością materialno-techniczną, która jest realizowana przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Dane osobowe, które są wymagane do realizacji wyżej wymienionych spraw weryfikowane są przez organ gminy poprzez dostarczone przez obywateli odpisy aktów stanu cywilnego. Zatem dostęp do danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego przez organ gminy ma obecnie charakter pośredni. Wymaga udziału obywatela, który zmuszony jest najpierw uzyskać dane (odebrać z urzędu stanu cywilnego odpis aktu stanu cywilnego).

Aktualna sytuacja powoduje, że bezzasadnie wzrasta koszt funkcjonowania administracji. Koszt realizacji sprawy dotyczącej wydania przez kierownika urzędu stanu cywilnego odpisu aktu stanu cywilnego wynosi 15 zł (koszt blankietu odpisu i koszty pracy oraz rzeczowe). Ponadto dane zawarte w odpisie aktu stanu cywilnego dostarczonym przez obywatela do organu gminy są wprowadzane do rejestrów publicznych ręcznie przez pracowników tego organu. Rozwiązanie takie jest czasochłonne oraz zwiększa ryzyko błędów danych (pomyłka pisarska). Przez co nie jest możliwe osiągnięcie wysokiego stopnia referencyjności danych osobowych między rejestrami publicznymi.

W praktyce obywatel jest zmuszony najpierw udać się do urzędu stanu cywilnego, aby uzyskać odpis aktu stanu cywilnego a następnie udać się do ewidencji ludności, biura dowodów osobistych w celu załatwienia swojej sprawy. Jest to znaczące utrudnienie biurokratyczne bowiem realizacja sprawy z zakresu meldunku, uzyskania dowodu osobistego wydłuża się poprzez wizytę w urzędzie stanu cywilnego. Zwiększają się koszty, jakie ponosi w związku z tym rozwiązaniem obywatel (dłuższy czas załatwienia sprawy). Mając na uwadze, że często urząd stanu cywilnego jest w innym miejscu niż organ realizujący zadania z zakresu ewidencji ludności lub dowodów osobistych obywatel zmuszony jest wówczas do wzięcia dnia wolnego z pracy, aby móc załatwić omawiane sprawy administracyjne. Z tego względu na takim rozwiązaniu traci także budżet państwa i gospodarka narodowa.

Reasumując, aktualny stan prawny regulujący praktykę załatwiania spraw z zakresu ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych w obliczu istniejących możliwości informatycznych jest przejawem nadmiernej biurokracji i formalizacji administracji publicznej. W nieuzasadniony sposób znacząco utrudnia kontakt obywatela z administracją przy załatwianiu podstawowych spraw. Nieuzasadnione również są zwiększone koszty funkcjonowania administracji publicznej.

III. Różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym

Projektowane przepisy powodują, że w celu załatwienia sprawy dotyczącej nadania numeru PESEL, zameldowania na pobyt stały lub czasowy, uzyskania dowodu osobistego organ gminy będzie posiadał bezpośredni dostęp do rejestru stanu cywilnego wyłącznie w zakresie aktu urodzenia. Dostęp ten będzie obejmował dane przewidziane dla odpisu skróconego aktu urodzenia.

W praktyce będzie to wymagało jedynie, aby urzędnik organu gminy, będący jednocześnie użytkownikiem systemu rejestrów państwowych, otrzymał nową rolę umożliwiającą dostęp do rejestru stanu cywilnego. Dzięki temu rozwiązaniu techniczno-informatycznemu urzędnik, realizując jedną z wyżej wymienionych spraw, będzie miał możliwość w sposób bezpośredni zweryfikować dane zawarte we wniosku z danymi zapisanymi w akcie stanu cywilnego bez potrzeby dokonywania wydruku tych danych. Ponadto dane zawarte w akcie stanu cywilnego będą mogły zostać automatycznie pobrane do realizacji wyżej wymienionych spraw bez potrzeby ich ręcznego przepisywania.

Rozwiązanie powyższe w znaczący sposób zwiększy wydajność administracji publicznej. Skróci się bowiem czas realizacji sprawy a tym samym czas wizyty obywatela w urzędzie. Skrócenie czasu realizacji sprawy zmniejszy także koszty funkcjonowania administracji. Poprawie ulegnie jakość danych osobowych poprzez wyeliminowanie możliwości pomyłki przy ręcznym przepisywaniu tych danych.

Wejście w życie projektowanych przepisów spowoduje również, że obywatel, który nie będzie posiadał nadanego numeru PESEL i będzie załatwiał sprawę z zakresu przepisów ustawy o ewidencji ludności albo ustawy o dowodach osobistych nie będzie musiał uprzednio uzyskać z urzędu stanu cywilnego odpisu aktu stanu cywilnego. W ten sposób znacząco obniżą się koszty funkcjonowania administracji publicznej poprzez wyeliminowanie kosztów związanych z wydaniem przez urząd stanu cywilnego odpisu aktu stanu cywilnego.

Do osiągnięcia zakładanych celów, poza projektowanymi zmianami prawa niezbędne jest również opracowanie i wdrożenie przez ministra właściwego do spraw informatyzacji funkcjonalności umożliwiających dostęp do danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego.

Mając na uwadze potrzebę usprawnienia realizacji zadań publicznych, zapewnienia szybkiego i bezpiecznego dostępu do danych oraz zwiększenia bezpieczeństwa danych do celów realizacji zadań publicznych podnieść należy, że projektowane przepisy w pełni realizują konieczność optymalizacji procedur administracyjnych dzięki wykorzystaniu danych zawartych w rejestrach publicznych.

Projektowane przepisy zakładają, że przedmiotowa regulacja wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. Proponowany okres wynika z konieczności zaimplementowania w systemie rejestrów państwowych obsługujących dedykowane rejestry publiczne (rejestr stanu cywilnego, rejestr PESEL, Rejestr Dowodów Osobistych) funkcjonalności, które umożliwią wgląd do danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego przez użytkowników systemu rejestrów państwowych oraz pobierania danych z rejestru stanu cywilnego. Z tego względu zasadnym jest, aby zagwarantować podmiotowi odpowiedzialnemu za funkcjonowanie systemu rejestrów państwowych odpowiednio długiego czasu na opracowanie i wdrożenie zmian informatycznych, które umożliwią realizację projektowanego prawa.

IV. Przewidywane skutki proponowanych zmian

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe zostały przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji.

V. Konsultacje

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi są zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji zostały przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji.

VI. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z Prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego</i></p> <p>Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator Wadim Tyszkiewicz</p> <p>Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Danuta Drypa, główny legislator, tel. 22 694 91 92 Ewelina Słotwińska-Rosłanowska, w zakresie OSR Marian Fałek, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 90 82</p>	<p>Data sporządzenia: 17 grudnia 2020 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa grupy senatorów</p> <p>Nr druku: 221, 221 S, 221 X</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obywatele polscy, którzy urodzili się poza granicami kraju i nie mają nadanego numeru PESEL, w celu zameldowania na terytorium Polski lub otrzymania dowodu osobistego muszą uzyskać numer PESEL. Wystąpienie o nadanie numeru PESEL możliwe jest po uprzednim uzyskaniu odpisu aktu urodzenia z urzędu stanu cywilnego, który następnie obywatel przedkłada organowi gminy. Konieczność wydania ww. odpisu generuje dodatkowe koszty dla administracji oraz stanowi obciążenie czasowe i organizacyjne zarówno dla administracji, jak i dla obywateli.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje zapewnienie organom gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) dostępu do rejestru stanu cywilnego w zakresie aktu urodzenia. Dostęp ten ma być jednak ograniczony do danych przewidzianych dla odpisu skróconego aktu urodzenia.

Efektom uchwalenia opisywanej regulacji będzie brak konieczności uzyskiwania przez obywateli, którzy nie mają nadanego numeru PESEL, odpisu aktu urodzenia w toku ubiegania się o wydanie dowodu osobistego lub w przypadku dokonywania meldunku.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na istotne różnice w funkcjonowaniu administracji w poszczególnych państwach europejskich, porównanie w tym zakresie nie wydaje się zasadne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organy gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta)			<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie dostępu do rejestru stanu cywilnego. • Zmniejszenie liczby dokumentów w procesie wydawania dowodu osobistego oraz dokonywania zameldowania, w przypadku gdy sprawa dotyczy osoby, która jest obywatelem polskim urodzonym za granicą i nie ma nadanego numeru PESEL.
Urzędy stanu cywilnego			Brak konieczności wydawania odpisów aktu urodzenia obywatelom polskim, którzy nie mają nadanego numeru PESEL i którzy występują z wnioskiem o wydanie dowodu osobistego lub z wnioskiem o zameldowanie.
Obywatele polscy urodzeni poza			Brak konieczności uzyskania odpisu aktu

granicami kraju, którzy nie posiadają nadanego numeru PESEL			urodzenia w toku postępowania o wydanie dowodu osobistego lub dokonanie meldunku.
Minister właściwy do spraw informatyzacji			Konieczność zapewnienia organom gminy dostępu do rejestru stanu cywilnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania do następujących podmiotów:

1. Prezesa Rady Ministrów, Minister Cyfryzacji (dodatkowe wystąpienie o dane do OSR)
2. Ministra Spraw Zagranicznych
3. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (dodatkowe wystąpienie o dane do OSR)
4. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych
5. Sądu Najwyższego
6. Rzecznika Praw Obywatelskich
7. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka
8. Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
9. Związku Gmin Wiejskich RP
10. Związku Miast Polskich
11. Związku Powiatów Polskich
12. Unii Metropolii Polskich
13. Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
14. Unii Miasteczek Polskich
15. Krajowej Rady Radców Prawnych
16. Naczelnej Rady Adwokackiej.

W ramach konsultacji stanowiska przedstawili: Minister Spraw Zagranicznych, Minister Cyfryzacji, Burmistrz Miasta Zakopane, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych, Rzecznik Praw Obywatelskich, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

Burmistrz Miasta Zakopane, który wyraził poparcie dla projektowanych zmian, wskazał w szczególności na wpływ regulacji na uproszczenie procedur administracyjnych związanych z realizacją przez osoby, które nie mają nadanego numeru PESEL, spraw z zakresu wydawania dowodu osobistego i/lub paszportu. W ocenie Burmistrza Miasta Zakopane wprowadzenie projektowanych zmian spowoduje m.in. zwiększenie wydajności administracji publicznej oraz skróci czas realizacji sprawy.

Projektowane zmiany poparł również **Śląski Związek Gmin i Powiatów**. W stanowisku wskazano w szczególności na uproszczenie procedur administracyjnych oraz podkreślono wpływ projektu na obniżenie kosztów związanych z załatwieniem sprawy z obszaru nadania numeru PESEL, realizacji obowiązku meldunkowego, wydania dowodu osobistego i paszportu osobom, które nie posiadają numeru PESEL i urodziły się poza granicami kraju.

Poparcie dla projektu w swoim stanowisku zaprezentowało również **Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych**. W stanowisku OPOS wskazało na wpływ projektu na uproszczenie i przyspieszenie realizacji postępowań oraz ograniczenie kosztów realizacji zadań.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wyrażając pozytywne stanowisko wskazał, że projektowana zmiana ułatwi realizację spraw przez obywateli, przyspieszy prowadzenie postępowań organów administracji publicznej oraz przyniesie ograniczenie kosztów realizacji zadań zleconych po stronie gmin i budżetu państwa.

budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
pozostałe jednostki (oddzielnie)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki ogółem	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
pozostałe jednostki (oddzielnie)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Saldo ogółem	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
pozostałe jednostki (oddzielnie)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródła finansowania																	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przedmiotowa regulacja – wyłączając kwestie dostosowania rejestru do projektowanej funkcjonalności – będzie rodziła niewielkie skutki dla sektora finansów publicznych. Skutki te będą miały charakter ekonomiczny (głównie w postaci zmniejszenia nakładu pracy), nie będą jednak istotne z punktu widzenia dochodów i wydatków zarówno budżetu państwa, jak i jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Zgodnie z danymi przekazanymi przez Ministra Cyfryzacji, w Polsce w ciągu roku dokonuje się ok. 75 tys. rejestracji aktów urodzenia na podstawie zagranicznych dokumentów stanu cywilnego. Szczegółowe dane wskazano w poniższej tabeli.</p> <p>Tabela 1. Liczba zagranicznych dokumentów stanu cywilnego przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Liczba aktów urodzenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>75 471</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>74 118</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>77 158</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Źródło: pismo Ministra Cyfryzacji z dn. 8 grudnia 2020 r. (znak: DP-I.022.9.2020)</i></p> <p>Liczbę odpisów aktu urodzenia wydanych osobom, które nie miały nadanego numeru PESEL i urodziły się poza granicami kraju (odpis aktu urodzenia przeniesionego do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji), zgodnie z danymi przekazanymi przez Ministra Cyfryzacji wskazano poniżej.</p> <p>Tabela 2. Liczba odpisów aktu urodzenia wydanych osobom, które nie miały nadanego numeru PESEL i urodziły się poza granicami kraju</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>Liczba odpisów</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>483</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>350</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Źródło: pismo Ministra Cyfryzacji z dn. 8 grudnia 2020 r. (znak: DP-I.022.9.2020)</i></p> <p>Należy jednak wskazać, na odmienny szacunek przedstawiony przez Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych, które wskazuje, że spośród ok. 70 tys.</p>	Rok	Liczba aktów urodzenia	2017	75 471	2018	74 118	2019	77 158	Rok	Liczba odpisów	2017	516	2018	483	2019	350
Rok	Liczba aktów urodzenia																
2017	75 471																
2018	74 118																
2019	77 158																
Rok	Liczba odpisów																
2017	516																
2018	483																
2019	350																

rejestrowanych rocznie zagranicznych aktów urodzenia, wszystkie te rejestracje są dokonywane w celu uzyskania polskiego dokumentu tożsamości lub zameldowania dziecka w Polsce.

Zakładając, że koszt wydania przez kierownika urzędu stanu cywilnego odpisu aktu urodzenia wynosi 15 zł (koszt blankietu, koszty pracy i koszty rzeczowe), wskutek braku konieczności pobierania odpisu skróconego aktu urodzenia roczny koszt funkcjonowania administracji obniży się o – w zależności od zakładanej liczby odpisów, które nie musiałyby być wydane – od ok. 6 tys. zł (przy założeniu rocznej liczby wydawanych odpisów na poziomie 400, zgodnie z danymi Ministra Cyfryzacji) do ok. 1 mln zł (przy założeniu, że liczba odpisów, które nie musiałyby być pobrane byłaby na poziomie liczby aktów wprowadzanych rocznie do rejestru, tj. ok 70 tys.). Należy jednak podkreślić, że wobec braku danych w zakresie udziału odpisów pobieranych w celu uzyskania dowodu osobistego lub dokonania meldunku, powyższego szacunku dokonano przy założeniu, że wszystkie odpisy są pobierane w tym celu. Przy założeniu innej proporcji, skutek byłby odpowiednio niższy.

Z uwagi na rozproszenie efektu w postaci zmniejszenia obciążenia administracji, nie zakłada się zmniejszenia wydatków z tytułu kosztów pracy.

Wobec ww. rozbieżności w danych w zakresie liczby wydawanych odpisów aktów urodzenia, nie jest możliwe precyzyjne wskazanie wpływu regulacji na poziom dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich przekazywanej urzędom z budżetu państwa.

Dodatkowe oszczędności, niemożliwe do oszacowania wobec braku danych w tym zakresie, będą wynikać z zastąpienia ręcznego przenoszenia danych z papierowego odpisu aktu urodzenia do systemu przez zaciąganie danych z rejestru stanu cywilnego przez urzędników realizujących sprawy z zakresu wydawania dowodów osobistych oraz dokonywania meldunków. Ponadto, w dłuższej perspektywie, brak konieczności przedkładania skróconego odpisu aktu urodzenia obniży koszt archiwizacji dokumentacji w urzędzie oraz jej brakowania. Brak konieczności wykonania tych czynności spowoduje uwolnienie zasobów czasowych pracowników urzędów.

Koszty realizacji projektu wynikać będą głównie z konieczności opracowania i wdrożenia przez ministra właściwego ds. informatyzacji funkcjonalności umożliwiających dostęp do danych zawartych w rejestrze stanu cywilnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Projekt nie wpływa na konkurencyjność i przedsiębiorczość. Nie generuje również kosztów ani oszczędności pieniężnych obywateli – odpis pobierany do celów, których dotyczy projekt, wydawany jest obecnie obywatelowi nieodpłatnie.</p> <p>Wobec braku konieczności przedkładania organom gminy odpisu aktu urodzenia, korzyścią dla obywateli, którzy nie posiadają nadanego numeru PESEL, będzie skrócenie czasu potrzebnego na uzyskanie dowodu osobistego lub meldunku z uwagi na brak konieczności uzyskiwania dodatkowego dokumentu.</p>	
<p>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</p>		
<p>Brak konieczności przedkładania (uzyskiwania) odpisu aktu urodzenia przez obywateli polskich, którzy nie posiadają numeru PESEL, a którzy ubiegają się o wydanie dowodu osobistego lub meldunek.</p>		
<p>9. Wpływ na rynek pracy</p>		
<p>Regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.</p>		
<p>10. Wpływ na pozostałe obszary</p>		
<p>☐ środowisko naturalne</p> <p>☐ sytuacja i rozwój regionalny</p> <p>☐ inne:</p>	<p>☐ demografia</p> <p>☐ mienie państwowe</p>	<p>☒ informatyzacja</p> <p>☐ zdrowie</p>
<p>Omówienie wpływu</p>	<p>Poszerzenie kręgu podmiotów posiadających dostęp do rejestru stanu cywilnego (w zakresie wskazanym w projekcie) o organy gminy.</p>	
<p>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>		
<p>Planuje się wejście w życie przepisów z dniem 1 stycznia 2022 r.</p>		
<p>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>		
<p>Przedmiotowa ustawa powinna podlegać ewaluacji po upływie 3 lat obowiązywania. Ewaluacja powinna zostać przeprowadzona w oparciu o dane w zakresie liczby odpisów aktów urodzenia wydanych osobom urodzonym za granicą, które nie posiadają nadanego numeru PESEL, oraz liczby logowań organów gminy do rejestru stanu cywilnego.</p>		
<p>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).</p>		
<p>brak</p>		

Warszawa, 29 grudnia 2020 r.

BAS-WAPM-2828/20

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Wadim Tyszkiewicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie przewidziano dodanie ust. 6a w art. 5 oraz zmianę art. 58a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego¹, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z projektem w celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych² oraz ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³ organ gminy posiadałby dostęp do rejestru stanu cywilnego wyłącznie w zakresie aktu urodzenia. Dostęp obejmowałby dane przewidziane dla odpisu skróconego aktu urodzenia.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy w analizie należy uwzględnić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE⁴ (dalej: RODO).

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 463 i 695.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 332, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1397, ze zmianami.

⁴ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.5.2018 r., str. 2.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowana ustawa przewiduje przetwarzanie danych osobowych w zakresie, w jakim przyznaje organowi gminy, w celu realizacji zadań określonych w ustawie o dowodach osobistych oraz ustawie o ewidencji ludności, prawo dostępu do rejestru stanu cywilnego w zakresie aktu urodzenia. Posiadając dostęp do danych przewidzianych dla odpisu skróconego aktu urodzenia organ gminy przetwarzałby dane osobowe. Proponowana regulacja wymaga oceny z punktu widzenia zgodności z przepisami RODO.

Rozporządzenie RODO reguluje ochronę osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodny przepływ danych osobowych. Rozporządzenie chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych (art. 1). Rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1). Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z warunków wymienionych w art. 6 RODO.

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy zwrócić uwagę na dwa z tych warunków: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. W przypadku obu wskazanych warunków podstawa przetwarzania musi być określona w prawie Unii Europejskiej lub w prawie krajowym. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie RODO, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora, rodzaj danych podlegających przetwarzaniu, osoby, których dane dotyczą, podmioty, którym można ujawnić dane osobowe, cele, w których można je ujawnić, ograniczenia celu, okresy przechowywania oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu (art. 6 ust. 3 RODO).

Analiza proponowanej ustawy prowadzi do wniosku, że projektowana regulacja dotycząca przetwarzania danych osobowych spełnia kryteria przetwarzania określone w RODO. W konsekwencji, można uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

BAS-WAPM-2829/20

L.dz. SPS-WP-020-48(7)/20

Warszawa, 29 grudnia 2020 r.

Data wpływu 30. 12. 2020

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Wadim Tyszkiewicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie przewidziano dodanie ust. 6a w art. 5 oraz zmianę art. 58a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego¹, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z projektem w celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych² oraz ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³ organ gminy posiadałby dostęp do rejestru stanu cywilnego wyłącznie w zakresie aktu urodzenia. Dostęp obejmowałby dane przewidziane dla odpisu skróconego aktu urodzenia.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 463 i 695.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 332, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1397, ze zmianami.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 21.01. 2021 r.

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

Lp.SPS-WP-020-118-3-2020

Data wpływu ...26...01...2021

PK I BP 0280.4.2021

dot. SPS-WP-020-118(6)/20

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Gliwko

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 stycznia 2021 r., nr SPS-WP-020-118(6)/20, dotyczące senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o aktach stanu cywilnego, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2019 r. poz. 740 oraz z 2020 r. poz. 190 i 875), uprzejmie informuję, że nie przedstawiam opinii o tym projekcie, normującym problematykę leżącą poza zakresem zadań prokuratury.

z p.w. i

Bogdan Święczkowski

SEKRETARIAZ SZEFY KANCELARII SEJMU

Lp.25.01.2021

Data wpływu ...05.175.25.2021